

Słowo „ceramika” pochodzi od greckiego słowa „keramos”, co oznacza „czynione w ogniu”. Tym właśnie mianem określa się wszystkie wyroby wykonane z gliny lub innych surowców mineralnych.

Ceramika, choć znana od tysięcy lat, nadal znajduje zastosowanie w wielu dziedzinach życia. Wykonuje się z niej zarówno naczynia stołowe, ozdoby, jak i materiały budowlane, sanitarne czy dielektryki oraz spieki ceramiczne.

Agata Grzybowska

fol. Duravit

CZYNIONE W OGNIU

W wiekach średnich myjąca się kobieta mogła być posądzona o rozwiązłość. Pojęcie nagości i dotyku ciała było czymś grzesznym. Myto się, więc tylko od święta. Nie było żadnych specjalnych pomieszczeń przeznaczonych do mycia, skoro prawie nigdy nie zażywano kąpieli. Dopiero w XVIII wieku zaczęła pojawiać się łazienka i to w tych najbogatszych rezydencjach. Nawet sam król mył się rzadko, a jego dwór używał zaskakująco dużo perfum i pachnidła.

Tamte czasy minęły bezpowrotnie. Kąpiemy się nie tylko od święta, ale kilka razy dziennie, a przestrzeganie zasad higieny stało się świadectwem pewnego poziomu kultury. Łazienka nie jest już małym, ciasnym pomieszczeniem, ale dużym, przestronnym pokojem, często salo-
nem kąpielowym z oknem. A w wielu domach pojawia się więcej niż jedna łazienka.

Ceramika do łazienki

Porcelana większości ludzi kojarzy się z zastawą stołową. Należy jednak pamiętać, że to właśnie z jej odmian produkowana jest ceramika łazienkowa. Tworzywo to daje możliwość wykonania wyrobów, które spełniają wymagania wytrzymałościowe, są odporne na nagłe zmiany temperatury, kwasy i zasady. Na przykład prawidłowo umocowana miska ustępowa podczas badań powinna utrzymać przez godzinę obciążenie statyczne 400 kg, a umywalka 150 kg.

Ceramika sanitarna wykonywana jest metodą odlewania, najczęściej w formach gipsowych. Może być nieszkliwiona lub szkliwiona (bardziej odporna na zniszczenie). Produkowane są różne pod względem jakości rodzaje ceramiki i od tego uzależniona jest m. in. jej cena. I tak łazienki wyposaża się w elementy z cerami-

ki poczynając od najbardziej szlachetnej i najdroższej – porcelany, przez porcelit, do najpospolitszego i najtańszego fajansu. Najpopularniejsza jest ceramika w kolorze białym, ale producenci oferują urządzenia w kilkudziesięciu innych kolorach, zarówno pastelowych jak i bardziej zdecydowanych. Ceramika łazienkowa może być błyszcząca lub bardzo ostatnio modna – matowa. Można też zamówić modele dodatkowo zdobione, na przykład malowane w kwiaty czy złocone.

Od porcelany do fajansu

Ceramika to poddana obróbce cieplnej mieszanina kaolinu, gliny, kwarcu lub skaleni z tlenkami, borkami, azotanami i krzemkami. Zależnie od rodzaju i proporcji składników ceramikę dzielimy na:

- porcelanę – ma nasiąkliwość mniejszą niż 0,2%. Zawiera głównie substancje szkliste, mulit i kwarc;
- półporcelanę (porcelit) – ma nasiąkliwość mniejszą niż 0,4%. Jej skład jest podobny do składu porcelany;
- fajans – jego nasiąkliwość jest większa lub równa 4%. Zawiera krzemiany, glinokrzemiany, kwarc i niewielkie ilości substancji szklanych.

Coraz więcej producentów oferuje ceramikę w dwóch wariantach: zwykłym i ze specjalną powłoką utrudniającą osadzanie się brudu. Urządzenia pokryte na przykład powłoką Reflex Koło mają idealnie gładką powierzchnię. Nie brudzą się szybko, a doprowadzenie ich do lśnienia nie wymaga zbyt wiele czasu. Na powierzchni Reflex drobne krople łączą się w większe i szybko spływają z nieczystościami. Do codziennej pielęgnacji całkowicie wystarczy sucha ściereczka lub gąbka do przetrarcia.

Wygodna łazienka

Projektując zarówno małą, jak i dużą łazienkę, musimy pamiętać o zachowaniu odpowiednich odległości między poszczególnymi elementami wyposażenia. Trzeba także pozostawić odpowiednio dużo wolnej przestrzeni przed nimi. Mamy wtedy gwarancję, że będziemy mogli z nich wygodnie korzystać.

Odległość między umywalką o szerokości do 40 cm, a wykończoną ścianą, drugą umywalką, bidetem, kabiną prysznicową powinna wynosić co najmniej 30 cm, a między umywalką a miską ustępową co najmniej 20 cm.

Umywalka o szerokości nie mniejszej niż 40 cm powinna znajdować się w odległości co najmniej 20 cm od kabiny prysznicowej i miski ustępowej.

Odległość miski ustępowej od ściany, wanny czy kabiny prysznicowej to minimum 20 cm.

Przestrzeń jaką należy pozostawić przed urządzeniami sanitarnymi:

- umywalką o szerokości do 40 cm – prostokąt o wymiarach (szerokość x głębokość) 50-100 cm x 70 cm;
- umywalką o szerokości nie mniejszej niż 40 cm – 100 cm x 70 cm;
- miską ustępową – 80 cm x 60-80 cm;
- bidetem – 100 cm x 70 cm;
- kabiną prysznicową – 80-100 cm x 90-110 cm;
- wanną – 100-170 cm x 70-100 cm.

Planując łazienkę, powinniśmy miskę ustępową umiejscowić jak najbliżej pionu kanalizacyjnego. Podejście do niej musi być ułożone z odpowiednim spadkiem, więc powinno być jak najkrótsze.

Niektórzy producenci na ceramikę udzielają nawet pięcioletniej gwarancji. Zagwarantowana jest niezmienność barwy, powtarzalność koloru przez cały okres produkowania wyrobu oraz niewystępowanie tzw. harysowania szkliwa, czyli powierzchniowego pęknięcia. W praktyce oznacza to, że umywalka zamontowana w pobliżu okna nie wypłowieje, ale będzie miała nadal taką samą barwę, co miska ustępowa czy druga umywalka zamontowana w głębi łazienki. Jeśli po jakimś czasie będzie konieczna wymiana wyrobu, np. na skutek uszkodzenia czy rozbicia, producent gwarantuje ten sam kolor produktu. Ceramika, na której szkliwo nie pęka,

przez lata wygląda estetycznie i łatwo ją utrzymać w czystości.

Umywalki

Wybór umywarek jest naprawdę duży. Bez trudu wybierzemy więc model pasujący do naszej łazienki.

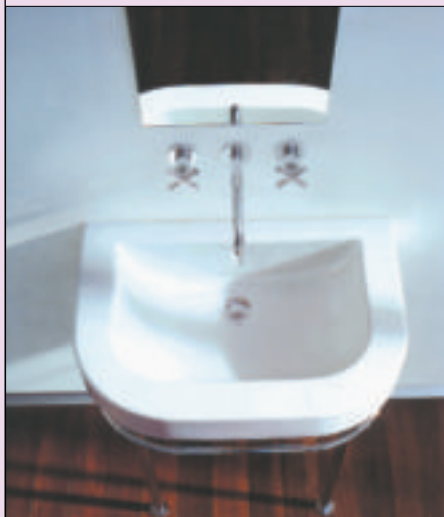
Kształty i rodzaje

Umywalki mogą być półkoliste, koliste, bardziej lub mniej wydłużone w elipsę, kwadratowe lub prostokątne w obrysie zewnętrznym. Najczęściej jednak spotyka się umywalki o kształtach opływowych, z zaokrąglonymi narożami. Jest to zgodne z wymogami ergonomii i sprzyja utrzymaniu czystości.

Największy jest wybór modeli symetrycznych, przeznaczonych do zawieszania na ścianie **1**. Niektórzy producenci oferują również modele asymetryczne – z jednej strony umywalka ma boczną półkę (stanowi ona z nią jedną całość) **2**. Można na niej kłaść przybory toaletowe czy kosmetyki. Umywalki asymetryczne oferowane są w wersji prawej lub lewej. W komplecie można kupić szafkę podumywalkową. Kolejny rodzaj umywarek to modele narożne, szczególnie polecane do małych łazienek **3**. Inne, mniej popularne umywalki, to narożne asymetryczne, czy z dwiema komorami.

Ostatnio dość popularne stały się umywalki zabudowane w kamiennym lub drewnianym blacie albo szafce. Duże umywalki mogą być zintegrowane z blatem

1 Umywalka o klasycznych kształtach z praktycznym relingiem do zawieszania ręczników (fot. Duravit)

2 Dodatkowy blat w umywalce asymetrycznej może służyć jako półka na kosmetyki (fot. Koło)

3 Umywalka narożna – to praktyczne rozwiązanie, które umożliwia zamontowanie umywalki nawet w bardzo małym pomieszczeniu (fot. Koło)

4 Umywalka – ceramiczne naczynie stawiane na blacie (fot. Duravit)

tem ceramicznym lub przystosowane do postawienia na nim **4**.

Małe i duże

Typowe szerokości umywalk to: 35, 40, 45, 50, 55, 60 cm, natomiast nietypowe to: 54, 43, 62, 51, 90 cm. Głębokość umywalki (czyli odległość jej czoła od ściany) to zwykle od 25 do 55 cm. Małe umywalki, o szerokości do 53 cm, wybiera się najczęściej do osobnego WC i służą tylko do mycia rąk. Do łazienek zwykle kupuje się umywalki większe, o szerokości powyżej 53 cm, można w nich zrobić małą przepierkę czy umyć głowę.

Mocowane na różne sposoby

Do umywalki można dokupić półpostument lub postument, który częściowo lub w całości zakrywa syfon i dolną część armatury. Niekiedy półpostument może stanowić jednocześnie element maskujący instalację i półkę na drobiazgi. Są też umywalki luksusowe wyposażone, niczym blat stołu, w dwie ceramiczne nogi.

Standardowy sposób montażu umywalki to zawieszenie jej na ścianie. Można pozostawić widoczny syfon, lub zamaskować go półpostumentem **5** albo postumentem **6**. Inne sposoby montażu to podwieszenie umywalki w szafce oraz nałożenie na blat. Postument spełnia dwie funkcje: zakrywa instalację odpływową i dodatkowo służy jako podparcie.

5 Półpostument zakrywa armaturę odpływową pod umywalką (fot. Villeroy & Boch)

6 Elegancki postument może mieć kształt klasycznej kolumny (fot. Villeroy & Boch)

Postumenty mogą mieć różną formę: od najprostszych – gładkich, owalnych – po bardzo oryginalne, na przykład w kształcie stylowych kolumn. Umywalki można kupić też w komplecie z szafką i relingiem.

Umywalki należy montować na wysokości 75-85 cm nad podłogą. W zależności od rozmiarów i masy ceramiki, można zamocować ją do ściany za pomocą śrub, wkrętów, lub przy użyciu

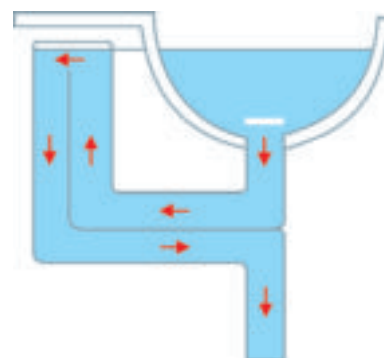
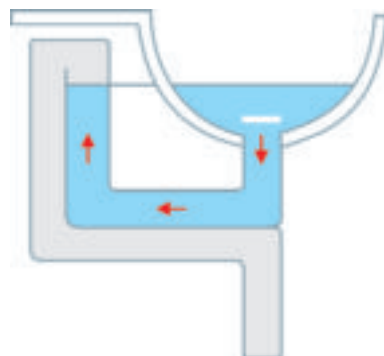

7 Jednym ze sposobów montażu umywalki jest przykręcenie jej do ściany (fot. Duravit)

wsporników **7**. Zwykle elementy montażowe sprzedawane są w komplecie z umywalką. Podczas montażu należy pamiętać o uszczelnieniu miejsc połą-

Zamiast tradycyjnego przelewu

CLOU firmy KERAMAG jest nowoczesnym systemem przelewowym montowanym w umywalkach i bidetach **8**. Ceramika wyposażona w ten system ma zintegrowany przelew, który przy zamkniętym korku i dopływającej wodzie umożliwia jej jednoczesny odpływ bez obawy zalania łazienki. Umywalki i bidety nie mają wówczas klasycznego otworu przelewowego.

8 Schemat działania przelewu CLOU

czenia jej z blatem lub ze ścianą. Służy do tego taśma z tworzywa lub silikon tzw. sanitarny.

Z dziurą lub bez

Wybierając umywalkę, trzeba zwrócić uwagę, do jakiego rodzaju baterii jest przystosowana. Niektóre urządzenia mają gotowe otwory do montażu baterii stojącej, umieszczone centralnie lub z boku. W innych otwory są tylko nacięte, od strony montażowej i trzeba je samodziel-

9 Do baterii ściennych kupuje się umywalki bez otworów (fot. Hansgrohe)

nie wybić. Umywalki bez otworów przystosowane są do montażu baterii naściennej **9**.

Miski ustępowe

Miski ustępowe mogą być w różny sposób mocowane. I zależnie od tego dzielą się na stojące i wiszące.

Miski mogą mieć odpływ poziomy, pionowy lub uniwersalny, pozwalający podłączyć ją na któryś z wymienionych wcześniej sposobów, dzięki specjalnej kształtce.

Miski ustępowe mogą mieć szerokość 36–45 cm, a głębokość od 52 cm do ponad 70 cm. Wysokość na której jest siedzisko,

10 Zbiornik sflukujący może stanowić komplet z miską ustępową – jest to tzw. kompakt (fot. Hybner)

to około 39 cm. Miski ustępowe mogą mieć klasycznie proste formy **10** albo bardziej wymyślne – pasujące do łazienek w stylu retro.

Miski stojące

Jest to tradycyjny rodzaj misek. Zbiornik sflukujący może być oddzielnym elementem zawieszonym na ścianie na poziomie miski (tak zwany dolnopłuk) lub stanowić z nią komplet (to tak zwany kompakt). Zbiorniki kompaktowe mogą być ustawione na misce lub stanowić z nią jedną bryłę **11**.

11 Zarówno miski ustępowe, jak i bidety mogą być stojące (fot. Villeroy & Boch),...

Woda do sfluczki kompaktu może być doprowadzona z lewej lub prawej strony. Są również modele, w których wodę można to doprowadzić od tyłu lub z dołu.

Miski wiszące

Urządzenia wiszące, od kilku lat coraz bardziej popularne, montuje się na stelażach instalacyjnych, które następnie obudowuje płytą gipsowo-kartonową lub obmurowuje. Sfluczka również ukryta jest w stelażu. Wokół takiej miski łatwiej jest utrzymać czystość, gdyż wszystkie elementy instalacji ukryte są w ścianie **12**.

Miski wiszące trzeba zawiesić na odpowiedniej wysokości, aby wygodnie było na nich siadać.

Miski ustępowe wiszące i kompaktki zajmują mniej więcej tyle samo miejsca.

Oszczędne sflukiwanie

W dzisiejszych czasach chcemy, aby wszystkie urządzenia były oszczędne

12 ...jak i wiszące (fot. Koto)

Oszczędne przyciski

Jeśli chcesz oszczędzać wodę, kup miskę ustępową z dwudzielnym przyciskiem lub funkcją „stop”. Zastosowanie miski ze sfluczka wyposażoną w dwudzielny przycisk i możliwością sflukiwania 3 lub 6 litrami wody, w porównaniu z miską ustępową tradycyjną (sfluczka 6 litrów), pozwala czteroosobowej rodzinie zaoszczędzić 22 m³ wody rocznie.

w eksploatacji i nowoczesne wyposażenie łazienek daje nam takie możliwości.

Niektóre zbiorniki sflukujące mają dwudzielny przycisk, dzięki któremu możliwe jest sflukiwanie, zależnie od potrzeb, 3 lub 6 litrami wody **13**. Niektóre modele misek mają możliwość sflukiwania tylko 4,5 litrami wody.

13 Przycisk dwudzielny umożliwia sflukiwanie – do wyboru – 3 lub 6 litrami wody

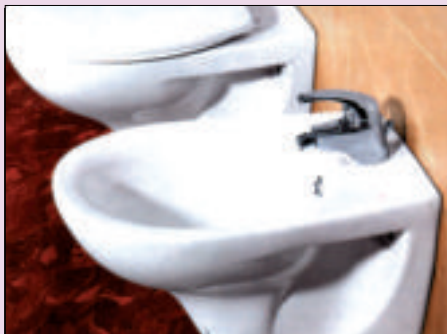
O skutecznym spłukiwaniu decyduje kształt zasyfonowania oraz odpowiednio wyprofilowana powierzchnia. Innym sposobem na ograniczenie zużycia wody są przyciski „stop” – za ich pomocą można przerwać spłukiwanie w dowolnym momencie.

Bidety

Prawie wszystkie firmy oferują w swoich seriach ceramiki miski ustępowe i bidety bliźniaczo podobne. Podobnie jak miski – bidety mogą być stojące lub wiszące. Kształty i wymiary bidetów są analogiczne jak sedesów. Do bidetów można dokupić nakładkę, dzięki której wygodniej z nich korzystać, albo deskę drewnianą lub z tworzywa **14**. Należy na nich zainstalować baterię z ciepłą i zimną wodą oraz syfon. Bidet, tak jak umywalka, ma również przelew. W niektórych modelach zastosowano system przelewowy CLOU Keramag. Taki bidet nie ma otworu przelewowego. Kanały ceramiczne zostają zastąpione oddzielnie montowanymi przewodami plastikowymi tworzącymi z bidetem rodzaj naczyń połączonych.

Baterie bidetowe wyglądają podobnie jak umywalkowe, różnią się tylko zamontowanym na końcu wylewki ruchomym perlatozem. Można nim regulować kierunek wypływu strumienia wody. W bidecie można wykonać dodatkowe otwory, aby zainstalować baterię trzyotworową **15**.

14 Do bidetu można dokupić estetyczną deskę (fot. Roca)

15 Bidet musi być wyposażony w baterię bidetową, która od umywalkowej różni się zamontowanym na końcu wylewki ruchomym perlatozem (fot. Cersanit)

Solidne mocowanie

Wszystkie wyroby ceramiczne wymagają odpowiedniego mocowania. Wiszące bidety, czy też miski ustępowe należy przymocować śrubami do stelaża instalacyjnego, a stojące przykręcić do podłogi. Miskę ustępową z odpływem uniwersalnym można podłączyć do rury kanalizacyjnej zarówno poziomej, jak i pionowej **16**. Najprostszym systemem mocowania jest wkręt przechodzący przez otwór w ceramice i zakotwiony w ścianie lub podłodze w kołku rozporowym. Widoczna część wkrętu zakryta jest plastikowym kapturkiem.

Jednak coraz częściej stosuje się kryte systemy mocowania – bardziej estetyczne i praktyczne. Dotyczy to misek ustępowych i bidetów, zarówno stojących, jak i wiszących, oraz półpostumentów. Jedynym widocznym dla oka elementem jest owalny lub okrągły otwór montażowy zakryty plastikową zaślepką. Dzięki takiemu rozwiązaniu kształt wyrobów może być nieco inny, a utrzymanie czystości w obrębie mocowania jest łatwiejsze **17**.

Firma Keramag stosuje w swoich wyrobach mocowanie za pomocą opatentowanego systemu zwanego Kerafix. Ułatwia on montaż i demontaż przyborów, sprzyja utrzymaniu czystości i jest bardzo estetyczny. W ścianie wyrobu ceramicznego założony jest metalowo-plastikowy element, w którym po stronie wewnętrznej, niewidocznej dla użytkownika znajduje się „ślimak”. Jego położenie ustawiane jest z zewnątrz za pomocą klucza imbusowego. Po odpowiednim przekręceniu „ślimak” zahacza o metalowy uchwyt i ceramika jest już zamontowana. ■

Zrób to sam, czyli jak zamontować

Przystępując do zainstalowania miski lub bidetu należy postawić urządzenie we właściwym miejscu i na podłodze zaznaczyć jego krawędź oraz pionową oś otworu w ceramice. Następnie oba te punkty należy połączyć prostą i na niej, w odległości 40 mm od krawędzi, przykręcić dwa plastikowe kątowniki. Ponownie ustawioną miskę lub bidet mocuje się do plastikowych kotew wkrętem z metalową tulejką. Na zakończeniu okrągłą zaślepką zakrywa się miejsce mocowania.

Dane teled adresowe wiodących producentów ceramiki łazienkowej oraz ceny wybranych produktów podajemy w rubryce Info rynek na str. 144.

16 Miskę ustępową z uniwersalnym odpływem można podłączyć prawie do każdej instalacji

17 Kryty system mocowania pozwala na estetyczny montaż miski ustępowej i bidetu (fot. Oras)

